

Nansen dijalog centar_Strateški plan 2015-2017.

Nansen dijalog Centar

Strateški plan

2015 – 2017.

Osijek, studeni 2014.

Sadržaj:

- I. **Uvod**
- II. **Razvoj i postignuća Nansen dijalog centra**
- III. **Analiza stanja**
- IV. **Vizija razvoja**
- V. **Programski ciljevi za novo razdoblje**
- VI. **Ciljane skupine**
- VII. **Organizacijski ciljevi i podrška u provedi strateškog plana**

I. Uvod

Proces strateškog planiranja proveden je u razdoblju od godinu dana, od veljače do studenog 2014. godine. Plan razvoja programa i same organizacije odnosi se na naredno trogodišnje razdoblje, od početka 2015. do kraja 2017. godine. Proces definiranja strategije oblikovan je kroz četiri susreta u trajanju od po nekoliko dana, kroz metode analize, 'vizioniranja', postavljanja strateških ciljeva i prioriteta te operativnog planiranja aktivnosti za nadolazeće jednogodišnje razdoblje.

Cilj strateškog planiranja bio je definirati ciljeve rada za naredni trogodišnji period kao i konkretnе aktivnosti koje će se provoditi, te pristup i vrste suradnje s relevantnim dionicima.

U narednom strateškom periodu (2015-2017) naglasak je na uspostavi modela interkulturnog obrazovanja i integraciji interkulturnih praksi kroz sve razine obrazovanja. U smislu organizacijskog razvoja udruge, naglasak je na dalnjem jačanju kapaciteta djelatnika, unaprjeđenju kvalitete organizacije rada te umrežavanju na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

II. Razvoj i postignuća Nansen dijalog centra

1. Povijest i razvoj Nansen dijalog centra Osijek

Nansen dijalog centar osnovan je u travnju 2001. godine, na inicijativu grupe mladih ljudi koji su završili tromjesečnu edukaciju „Demokracija, ljudska prava i nenasilno rješavanje sukoba“ u Nansen Akademiji, Lillehammer, Norveška.

Cilj osnivanja nansen dijalog centra Osijek bio je promoviranje interetničkog dijaloga te razvijanje vještina i kapaciteta pojedinaca i grupa za izgradnju mira i nenasilnog rješavanja sukoba koji će doprinijeti socijalnom oporavku zajednica i izgradnji demokratskog društva.

Od početka svog djelovanja do danas Nansen dijalog centar kroz različite programe i projekte organizira dijaloške seminare, edukacijske seminare i seminare izgradnje i jačanja kapaciteta, okrugle stolove, konferencije i tribine, stručna usavršavanja i studijska putovanja namijenjena i usmjerena ka: nastavnicima i stručnim suradnicima, odgajateljima i drugim obrazovnim djelatnicima; roditeljima; djeci i mladima; mladim aktivistima, novinarima i drugim ključnim akterima u zajednici.

Najznačajniji projekti koje je proveo/provodi NDC su:

Prema školi zajedno i Zajedno protiv predrasuda (2001 - 2003) – projekt sa ciljem pripreme djece romske nacionalnosti predškolske dobi za polazak u školu (jačanje samopouzdanja, stvaranje pozitivne slike o sebi, jačanje komunikacijskih kompetencija, razvijanja higijenskih i radnih navika) u suradnji sa udrugom Luna iz Belog Manastira

Ja to mogu – (2002) – istraživanje, radionice i publikacija, s ciljem smanjenja anksioznosti i poticanja samopoštovanja kod djece rane školske dobi

A što sa stereotipima i predrasudama? (2002) – edukacija nastavnika srednje Medicinske škole Osijek na temu identiteta, grupnih odnosa, stereotipa i predrasuda, u suradnji sa Društvom za psihološku pomoć iz Zagreba

Prava djeteta svaki dan (2001-2002) – projekt osvještavanja i učenja o Pravima djeteta realiziran u 28 škola u istočnoj Hrvatskoj

Projektno planiranje (2002) – seminari jačanja kapaciteta nastavnika i stručnih suradnika škola Osječko baranjske županije u pripremi projekata i projektnom planiranju, u suradnji sa Županijom Osječko baranjskom

Platforma za izgradnju mira (2003-2004) – projekt umrežavanja mirovnih inicijativa i organizacija sa drugim dionicima važnim za izgradnju mira te formiranja seta preporuka za unaprjeđenje dijaloga i procesa izgradnje mira, projekt u suradnji sa Nansen dijalog mrežom

Rad na sukobu – Igra vatrom (2004) – seminari jačanja kapaciteta nastavnika i aktivista za rad na mirnom rješavanju sukoba, u suradnji sa Goranom Golovkom, dramskim pedagogom

Identitet i zagrljaj (2001-2005) – dijaloški seminari za mlade iz podijeljenih zajednica, različitog etničkog, vjerskog, kulturnog, svjetonazorskog i socijalnog podrijetla

Nova škola (2003 – danas) – osnivanje prve interkulturne škole u Vukovaru, facilitiranje dijaloga među svim bitnim dionicima obrazovnog procesa, istraživanja, radionice i seminari za nastavnike i roditelje, izrada kurikuluma bolje prilagođenog obrazovnim potrebama multikulturne zajednice, MZOS prihvatio inicijativu i pokrenulo projekt *Osnivanje interkulturne škole u Vukovaru* (2014 – danas)

Neispričane priče (2004 -2008) – prikupljanje svjedočanstava ljudi koji su u vremenu rata i sukoba, pod cijenu ugroze vlastitog života spašavali ljude druge nacionalnosti – projekt je rezultirao snimanjem dokumentarnog filma

Škola za roditelje (2005-2006) – jačanje roditeljskih kompetencija roditelja Vukovara

Mali zajedno i Za budućnost Vukovara (2008-2009-2010) – projekt zajedničkih radionica za djecu u podijeljenim vrtićima grada Vukovara –projekt financiram od strane Ministarstva regionalnog razvijatka i Svjetske banke

HP-Get IT (2008 – 2010) – IT seminari za mlade različitog podrijetla, s ciljem otvaranja dijaloga među korisnicima, zajedničkog rada i učenja

Kulturna i duhovna baština zavičaja (2007-danas) – KDBZ je interkulturni predmet koji se provodi u 23 škole u RH, kurikulum je izrađen s ciljem razvijanja kod nastavnika i učenika interkulturnih kompetencija – učenja o svom identitetu i kulturi te identitetu i kulturi svih manjina koje žive u zajednici, s ciljem razvijanja poštovanja i razumijevanja drugih i drugačijih Interkulturno obrazovanje za integrirane zajednice; u okviru programa organizirani su edukativni seminari i seminari jačanja kapaciteta nastavnika, supervizija nastavnika i posjete školama, zajednički susreti škola, nastavnika i učenika, studijska putovanja, prezentacije programa u zajednici. Program provedbe KDBZa u školama financirao se tijekom godina kroz niz projekata: trogodišnji Kulturna i duhovna baština u mojoj školi (2007-2010), Zajednička prošlost-zajednička budućnost (2010-2011), Stvaranje mreže interkulturnih škola (2011), Moja osobna povijest u multikulturalnom mozaiku zajednice (2012), Interkulturno obrazovanje za integrirane zajednice (2013-2015), Naš doprinos interkulturnoj Evropi (2014).

Pruži ruke preko granice (2012-2013) – prekogranični projekt Hrvatska- Srbija, u suradnji sa Centrom za omladinski rad Novi Sad, otvaranje dijaloga među mladima iz multikulturalnih sredina/zajednica sa obje strane granice kroz učenje o osobnim povijestima

Mladi suočeni sa prošlošću se suočavaju sa budućnošću (2012) – prekogranični projekt Hrvatska – Bosna i Hercegovina u suradnji sa Nansen centrom Sarajevo – otvaranje dijaloga i osnaživanje mladih iz podijeljenih zajednica Vukovara i Srebrenice

Orijentacija naprijed (2013 -2014) prekogranični projekt Hrvatska- Srbija, u suradnji sa Beogradskom Otvorenom školom, umrežavanje mladih aktivista i novinara s ciljem jačeg utjecaja na lokalne politike za mlade

Zidovi trpe sve ali ja ne (2014) – umrežavanje mladih i jačanje njihovih kapaciteta te organizacija direktnih aktivnosti u zajednici usmjerenih na prevenciju govora mržnje

Interkulturno obrazovanje kroz prizmu osobnih povijesti (2013 -2014) – otvaranje dijaloga među mladima iz postratnih podijeljenih zajednica kroz temu izučavanja osobnih povijesti i prezentaciju kroz filski medij – rezultat projekta dokumentarni je film Oš' me pozdravit u busu?

Kampanja Različiti, ne isti – Različiti ne, (2014 –danas) s ciljem promicanja interkulturnosti obuhvaća poster-kampanju, izradu informativnih materijala za nastavnike i učenike, razvoj edukativnih modula na temu interkulturnosti za nastavnike i stručne suradnike, edukaciju nastavnika, provođenje radionica i mini projekata u školama diljem Hrvatske

2. Glavna postignuća

Projekt Nova škola koji je započeo 2003 s ciljem iznalaženja i kreiranja boljeg pristupa obrazovanju u multikulturalnim zajednicama i alternative postojećem sustavu odvojenog obrazovanja u Vukovaru (tzv. "hrvatskih" i "srpskih" škola, tj. škola na hrvatskom jeziku i pismu i škole na srpskom jeziku i pismu). Kurikulum Nove škole kreiran je tijekom 2005. godine od stane nastavnika, roditelja, pedagoga, psihologa i drugih stručnih suradnika našeg centra, a čiju je izradu pratila Agencija za odgoj i obrazovanje- područni ured u Osijeku dobio je pozitivno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje u svibnju 2007, a iste godine pokrenuta je i Inicijativa za osnivanjem Nove škole, prve integrirane i interkulturne osnovne škole u gradu Vukovaru. U realizaciju projekta bili su uključeni svi bitni dionicici: učitelji koji rade u Vukovaru, roditelji, predstavnici grada Vukovara i Županije Vukovarsko-srijemske te stručnjaci iz Agencije za odgoj i obrazovanje RH; predstavnici Koordinacije Vijeća nacionalnih manjina, stručni suradnici, nevladine organizacije i vjerski vođe. Iako je inicijativa pokrenuta još 2007.godine, manjak političke podrške na lokalnom i nacionalnom nivou onemogućio je realizaciju projekta i otvorenje škole u Vukovaru. Tek 2012. uz podršku bivšeg Predsjednik RH, Ive Josipovića i uz potporu bivšeg gradonačelnika grada Vukovara, Željka Saboa, MZOS je prihvatio Inicijativu za osnivanjem škole, uz prijedlog da Vlada RH kroz nadležno Ministarstvo (MZOS) bude osnivač.

Tijekom 2014. u suradnji s MZOS kreirali smo projektni prijedlog, te su sredstva za projekt "Osnivanje interkulturne škole u Vukovaru" osigurana kroz EEA i Norveški fond u iznosu od 1,3 miliona eura. Projekt će trajati do travnja 2017.godine, a prva interkulturna škola u Vukovaru započinje s radom početkom školske godine 2016./2017.

Projekt Nova škola je izuzetan primjer civilne inicijative koja je od početka rabila «bottom – up» pristup, te dijalog među svim važnim čimbenicima kako bi razvila odgovarajući školski okvir koji odgovara na potrebe djece i njihovih roditelja. Nova škola je okupila stručnjake (nastavnike, stručnjake s obrazovnog polja), aktere (roditelje), službene institucije (Agencija za odgoj i obrazovanje, lokalne vlasti) i facilitirala dijalog u konstruktivni i primjenjivi okvir koji treba zadovoljiti sve izravno i neizravno vezane i/ili uključene u osnovno školovanje u Vukovaru. Zbog načina na koji je razvijana, te zbog metodologije koja je korištena (dijalog; uključenost svih relevantnih čimbenika; «bottom-up» pristup) vjerujemo kako Nova škola može služiti kao model za odgovaranje na obrazovnu problematiku u ostalim poslijeratnim područjima u Hrvatskoj, ali i u čitavoj regiji.

Nova škola je **navedena kao primjer dobre prakse**, način da se pomogne i manjinama i većini da razvijaju vlastiti identitet u istinskoj interakciji unutar zajedničke interkulturne sredine, nasuprot življjenja jednih pored drugih, u **Nacionalnim planu aktivnosti za prava i interesu djece od 2006. do 2012.** koje je donijela Vlada Republike Hrvatske (ožujak, 2006.).

Kulturna i duhovna baština zavičaja

Izvannastavna aktivnost Kulturna i duhovna baština zavičaja- KDBZ provodi se kontinuirano od šk. god. 2007/2008 u školama Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije uz koordinaciju Nansen dijalog centra te praćenje od strane Agencije za odgoj i obrazovanje. Kurikulum KDBZ-a su izradili učitelji i nastavnici, stručni suradnici i roditelji uz podršku i savjetovanje stručnjaka Agencije za odgoj i obrazovanje, a kao odgovor na potrebe roditelja koji žive u multikulturalnim sredinama. Predmetni kurikulum dobio je preporuku za uvođenje u škole po stručnom mišljenju Agencije za odgoj i obrazovanje, u svibnju 2007.

Predmet Kulturna i duhovna baština zavičaja (KDBZ) omogućuje djeci koja žive u multikulturalnoj i multietničkoj zajednici cjelovitije učenje o svome zavičaju, o kulturi i običajima naroda koji žive na ovom području, a s ciljem boljeg razumijevanja sebe i svoga identiteta te upoznavanja i poštovanja drugih i drugčijih, što je od iznimne važnosti za izgradnju odnosa i interkulturalnog društva.

U pilot projektu 2007.-2009. sudjelovale su tri osnovne škole s područja istočne Hrvatske, dok je danas u projekt aktivno uključeno preko 20 osnovnih škola i 400 djece u 6 hrvatskih županija.

U okviru projekta, razvijen je i metodički Priručnik za učitelje, a koji je Odlukom Agencije za odgoj odobren kao Pomoćno nastavno sredstvo za ostvarivanje interkulturalnih sadržaja u osnovnoj školi. Vanjska evaluacija potvrdila je potrebitost i korisnost ovakvog programa u zbijavanju djece preko etničkih podjela u postratnim multikulturalnim zajednicama, te se projekt preporuča provoditi i dalje.

Bivši Predsjednik Republike Hrvatske prof.dr.sc. Ivo Josipović povodom obilježavanja Dana ljudskih prava 2011. godine odlikovao je Nansen dijalog centar **Poveljom Republike Hrvatske** za iznimne rezultate u obrazovanju djece različitih nacionalnosti u multikulturalnoj zajednici i borbi protiv segregacije u obrazovanju.

U projektu "**Otvorena učionica**" Mirovne grupe mladih Dunav iz Vukovara NDC je sudjelovao prijavom na otvoreni natječaj za pružatelje usluga u izradi i razvoju kurikuluma i edukacije za romske pomočnike u nastavi. Cilj projekta "Otvorena učionica" je povećanje uključenosti u odgojno-obrazovni sustav pripadnika romske nacionalnosti, pružanje jednakih mogućnosti u pristupu obrazovanju i razvoj kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine za asistent/pomagače u nastavi, te učitelje, čime će se ojačati kapaciteti škola i romske populacije općenito. Rad na ovom programu našoj je organizaciji dodao buduću kvalitetnu i snažnu referencu u smislu razvoja kurikuluma i provedbe interkulturalnih programa i aktivnosti u radu s romskom zajednicom.

Kampanja za promicanje interkulturnog obrazovanja (Različiti, ne isti - različiti ne, isti)

Analize istraživanja pokazuju nedostatak interkulturalnih sadržaja u pogledu učenja o nacionalnim i zavičajnim manjinama koje žive u Republici Hrvatskoj, unatoč činjenici da program Vlade kaže „U skladu s vrijednostima multietničnosti i multikulturalnosti, odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina te relevantnih međunarodnih akata Vlada će reformirati osnovnoškolske i srednjoškolske obrazovne programe tako da u njih uključi sadržaje važne za identitet nacionalnih manjina u Hrvatskoj i za ukupni identitet Hrvatske. Ministarstvo obrazovanja u suradnji s institucijama manjinskih zajednica u prvoj polovici mandata izraditi će program, a u drugoj pristupiti njegovoj primjeni u školama.“ Nansen dijalog centar Osijek od srpnja 2014. godine započeo je kampanju za promicanje interkulturnosti pod nazivom (Različiti, ne isti - različiti ne, isti) čiji su ciljevi poticanje interkulturnog dijaloga među učenicima, mladima, nastavnicima i svim žiteljima u zajednici; zagovaranje uvođenja interkulturnog sadržaja u obrazovni sustav RH; jačanje i kapacitiranje nastavnika za provedbu interkulturnih programa; otvaranje pitanja uvrštavanja manjinskih sadržaja u jezgrovni kurikulum škola i sl.

Kampanja se oslanja na prijašnje zagovaračke napore organizacije koje kreću od pilotiranja interkulturnog programa KDBZ 2007. godine te značajnih uspjeha organizacije u tom smjeru - izdavanje kurikuluma koji je poslužio kao temelj za rad na kurikulumu Nove škole; izdavanje priručnika za nastavnike odobrenog kao nastavno sredstvo od strane AZOO; kreiranja modularnih i tematskih seminara za nastavnike; stvaranje mreže interkulturnih škola u RH, priznanje Predsjednika RH za promicanje ljudskih prava i doprinos interkulturnosti, aktivno sudjelovanje u zagovaračkim inicijativama civilnog društva za uvođenje građanskog odgoja.

Sama kampanja obuhvaća djelovanje i zagovaranje interkulturnosti na više nivoa i prema različitim ciljnim skupinama. Na razini škole i lokalne zajednice, u sklopu kampanje u prošloj i ovoj godini smo na izdali mnoštvo promotivnih materijala (tiskali smo dvije verzije plakata, torbe, bedževe, narukvice, privjeske, letke za nastavnike s osnovnim činjenicama o interkulturnom učenju, informacije o tome kako biti učitelj koji promiče vrijednosti prihvaćanja i tolerancije, za učenike u školama smo napravili "test tolerancije" kako ih motivirati da rade na pitanjima prihvaćanja različitosti). Također smo u cilju osnaživanja nastavnika, publicirali tzv. "Kutiju interkulturnosti", svojevrsni toolkit za nastavnike koji počinju provoditi interkulturne projekte i radionice u školi (kutija sadrži portfelj gotovih aktivnosti i radionica koje se mogu implementirati u svom svakodnevnom radu, kao i malih projekata, didaktički materijal i sl.). Materijali su distribuirani među više od 400 učenika u preko 30 škola u Hrvatskoj.

U sklopu kampanje kreirani su dvodnevni i trodnevni moduli edukacije, koju ćemo organizirati i provoditi u suradnji sa AZOO kao dio redvognog stručnog usavršavanja.

Od izuzetne je važnosti nastavak našeg rada na promociji i zagovaranju interkulturnog obrazovanja u Hrvatskoj jer vrlo mali broj organizacija civilnog društva ima u fokusu ovo područje, koje postaje sve važnije ne samo u nacionalnom već i u europskom kontekstu.

3. Opis organizacije

Nansen dijalog centar je lokalna nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija, koja djeluje na području Republike Hrvatske. Udruga ima Statut, Poslovnik o radu upravnog odbora, Pravilnik o radu i Pravilnik o radnim mjestima kojima regulira svoj rad.

Prema Statutu Udruge tijela upravljanja su:

- Skupština
- Upravni odbor
- Predsjednik i potpredsjednik
- Generalni menadžer udruge

Skupština Udruge donosi Statut i druge akte Udruge, bira i razrješava članove Upravnog odbora, predsjednika i dopredsjednika Udruge, utvrđuje poslovnu politiku Udruge, odlučuje o organizacijskim i statusnim promjenama i prestanku rada Udruge

Upravni odbor odlučuje o bitnim pitanjima rada Udruge između dvije skupštine.: priprema nacrt Statuta i drugih akata, saziva sjednicu Skupštine, predlaže dnevni red i priprema sve materijale o kojima Skupština raspravlja, izvršava odluke Skupštine, upošljava i otpušta djelatnike Udruge, bira generalnog menadžera udruge.

Predsjednik Udruge organizira i rukovodi poslovanjem Udruge te zastupa i predstavlja Udrugu i odgovara za zakonitost rada Udruge.

Generalnog menadžera bira Upravni odbor Udruge na prijedlog zaposlenika, a koji koordinira programski rad Udruge.

Članstvo u Udrizi može biti redovno (aktivno i podupirujuće) i počasno.

III. Analiza stanja

Hrvatska država je izuzetno multiukulturalan prostor. Stoljeća migracija uzrokovana sukobima, ali i potragom za mjestom gdje su bolji životni uvjeti, kreirala je današnju sliku Hrvatske u kojoj živi više od 50 različitih etničkih, kulturnih i vjerskih zajednica.

Demografska slika Hrvatske i nadalje će se mijenjati činjenicom ulaska u Europsku Uniju, a broj različitih manjina i različitih kulturnih i vjerskih grupa povećavati će se u zajednicama. Društvena integracija neophodan je preduvjet ekonomskog i gospodarskog razvijanja te dobrih odnosa u zajednici. Za dobru društvenu integraciju odgovorne su i manjina i većina, jer integracija nije, kako se često podrazumijeva, jednosmjeran proces, u kojem se „manjina integrira u društvo“.

Interkulturni (međukulturalni) dijalog podrazumijeva otvorenu i dostojanstvenu razmjenu mišljenja između pojedinaca i grupa različitog etničkog, kulturnog, vjerskog i lingvističkog podrijetla i naslijeđa uz zajedničko razumijevanje i uvažavanje. Kompetencije koje su nam potrebne za interkulturni dijalog ne stječemo automatski, potrebno ih je usvajati, primjenjivati i nadograđivati.

Bijela knjiga o međukulturalnom dijalogu govori o potrebi da obrazovanje, uz osnovnu ulogu pripreme djece i mladih za tržište rada, treba pripremiti mlade da postanu aktivni građani društva. Stoga škola ima odgovornost za usmjeravanje i podržavanje u usvajanju stavova i vještina koje će im omogućiti razumijevanje vrijednosti demokratskog društva, upoznati ih s poštivanjem ljudskih prava kao osnovom za podržavanje otvorenosti prema drugim kulturama.

Hrvatski obrazovni sustav odgovara na potrebe stjecanja interkulturnih kompetencija djece i mladih kroz obrazovni sustav, uvođenjem Građanskog odgoja i obrazovanja u sve osnovne i srednje škole od ove školske godine. Interkulturni sadržaji, te razvijanje interkulturnih kompetencija učenika bitna su sastavnica Kurikuluma Građanskog odgoja i obrazovanja. Zakonski okvir i NOK i pozitivni propisi tako daju dobar okvir za stjecanje interkulturnih kompetencija, no u praksi primjena načela ide sporo i susreće se sa brojnim izazovima. Kroz implementaciju projekta Eksperimentalnog uvođenja Građanskog obrazovanja u škole, u kojem je sudjelovao i Nansen dijalog centar, jasno je izrečena potreba daljnog kapacitiranja nastavnika na razvijanju njihovih kompetencija u smislu provedbe kurikuluma GOO, uključujući i interkulturnu komponentu.

Kao posljedica rata i mirne reintegracije, u dijelovima Hrvatske zajednice su još duboko etnički podijeljene. Uz to, manjinsko je obrazovanje (regulirano Zakonom o pravu na obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina), osiguralo djeci upoznavanje vlastite kulture i izgradnju vlastitog identiteta, ali je ujedno postalo zaprjekom njihovoj integraciji u društvo.

Bez obzira na zakone i propise, u praksi danas u Hrvatskoj, kao uostalom i u većini Europskih zemalja, većina uči uglavnom o svom naslijeđu (povijest, jezik, kultura), a vrlo malo ili gotovo ništa o kulturi, povijesti i tradiciji manjina s kojima živi u zajednici. dok manjine uče o većini i gotovo autistično o svojoj manjini.

Nezavidna i nejasna politička situacija koja nema na vidiku razvojnu političku viziju uz nositelje političkih programa koji ne teže stvarnoj promjeni, ustvari govori o općem nedostatku podrške političara i zajednice razvojnim građanskim projektima. Jačanje desnice uz produbljivanje ekonomske krize, vrši stalni socijalni pritisak na zajednicu u kojoj se bude strahovi ljudi prema aktivnijem djelovanju u zajednici pri čemu 'tiha većina' daje stalnu podršku postojećoj situaciji. U toj situaciji, ljudsko su pravne i mirovne organizacije marginalizirane.

SWOT analiza

Na samom početku procesa planiranja, analizirani su organizacijski kapaciteti i vanjsko okruženje korištenjem metode SWOT analize.

Nansen dijalog centar posljednjih je godina izgradio svoje prepoznatljive snage: vjerodostojnost, kreativnost u rješavanju problema, predanost mirovnoj misiji i usredotočenost na proces u specifičnim područjima rada. Osim toga, Nansen dijalog centar okuplja dobar, povezan, motiviran i izgrađen tim posvećen poslu i odgovoran spram projekata i aktera, a svoja vrata otvara i integriranjem novih ljudi koji poštuju i doprinose viziji i misiji organizacije. Specifična je snaga Nansen-a poznavanje obrazovnog područja te rad u polju interkulturalnosti te stalna nadogradnja aktivnosti u tom polju.

Nansen istovremeno kao svoje slabosti prepoznaće malen, opterećen tim koji nosi veliku operativnu odgovornost i obuhvat velikog broja aktivnosti te upravo time sužava prostor i vrijeme uključivanju volontera ili suradnika u rad na način na ravnopravno sudjeluju u svim organizacijsko-programskim sferama. Jednako tako, zamjećuje se pojava sagorijevanja. Poteškoće se naziru i u blokadi kreativnosti, osobito u namicanju sredstava, uslijed manjka koordinacije i opterećenja aktivnostima. Djelatnici Nansena prepoznaće nedostatak stručnih unutarnjih kapaciteta u području istraživanja, te potrebu za jačanjem zagovaračkih vještina.

Ipak, Nansen dijalog centar okružen je stanovitim prilikama u polju svoga interesa, poput izgradnje prepoznatljivosti kvalitete i dugoročnosti prisutnosti i rada u odgojno-obrazovnom sustavu na pitanjima odvojenih obrazovnih institucija u Vukovaru gradeći primjer inicijative Nove škole i njegovog utjecaja na najvišu državnu razinu. Jednako tako, prilike se ogledaju u potrebi zajednice za radom na integriranom interkulturalnom obrazovanju i mogućnostima izgradnje dobre mreže nastavnika i škola u Hrvatskoj i regionalno pri čemu je obrazovna zajednica na lokalnom nivou šire upoznata s oblikovanim aktivnostima u polju kulturno društvene baštine i zavičaja kroz koju je razvijena interkulturalna obrazovna komponenta integrirana u mnogim školama. Prilikom se vidi i prepoznatost kompetencija u interkulturalnom obrazovanju, ponajviše za izradu kurikuluma i plana rada, edukacije nastavnike i supervizije te pokrivanje novih područja poput romske kulture i identiteta. Prilika za osnaživanje Nansenove vizije i aktivnosti u zajednici jest svakako aktivnija suradnja s inicijativama i mrežama u civilnom društvu, poput GOOD Inicijative, kao i osnaživanje već ionako otvorene suradnje s osječkom granom AZOO.

Posebice je važno istaknuti rijetko prisutnu prepoznatljivost Nansenove aktivnosti u doprinosu rješavanju problema i napetosti u međuetničkim odnosima u zajednicama u Hrvatskoj. Sama organizacija i njezine aktivnosti prepoznate su u zajednici od strane drugih organizacija civilnoga društva kako u Hrvatskoj tako i u širem europskom kontekstu u kojemu se sve više otvaraju pitanja interkulturalnosti i interkulturalnog obrazovanja. Sve se više uočava otvorenost i spremnost obrazovnih institucija i lokalnih vlasti na suradnju u uspostavljanju interkulturalnog obrazovanja.

Osobito važnim kontekstualnim elementom ističe se promjena političke situacije u Vukovaru koja istovremeno otvara prilike, no i prijetnje dalnjem razvoju interkulturalnog obrazovanja, ponajviše projekta Nove škole. Kao važan dio analize stanja, ističe se i kontinuirano smanjivanje izvora financiranja za mirovne projekte u zajednici te kompleksna birokratizacija projekata financiranih od strane Europske unije koji uvelike opterećuju organizacije zahtijevajući administrativno-operativnu pažnju te umanjujući kvalitetu sadržaja i rezultata.

IV. Vizija razvoja

Vizija razvoja Nansen dijalog centra počiva u višegodišnjoj težnji za promjenom u zajednici i temelji se u analizi okruženja i unutarnjih organizacijskih vrijednosti i pristupa utjecaju na okruženje. Vizija razvoja kreirana je na osnovu postojeće vizije i promišljenih osobnih vizija članova organizacije.

Temeljne vrijednosti na kojima počiva rad Nansen dijalog centra su: nenasilje, poštovanje, iskrenost i otvorenost, suradnja, solidarnost, pomaganje, poticanje, zajedništvo, cijeloviti pristup u rješavanju problema, fleksibilnost, samo-organizacija, aktivizam.

Ove vrijednosti predstavljaju temelj odnosa Nansen dijalog centra sa svim korisnicima, suradnicima i partnerima te svim dionicima s kojima Nansen dolazi u kontakt, te predstavljaju i temelj unutrašnjih odnosa, tj. odnosa unutar radnog tima Nansen dijalog centra.

Smjernice kojima smo se vodili u redefiniranju vizije su: slobodno i otvoreno društvo, poštovanje različitosti, različitost kao potencijal, tranzicijska pravda i otvoren proces suočavanja s prošlošću, istinski suživot ljudi i prirode, odsutnost ratova i gladi, pravedna raspodjela resursa, senzibilitet za djecu, starije i isključene, pozitivna politička retorika, nove političke opcije, direktna demokracija, odgovornost pojedinaca i aktivizam, potreba da se ljudi čuju, mobilnost, otvorene granice za protok ljudi i znanja, društvo jednakih šansi, obrazovanje usmjereno na kritičko promišljanje, održivost, suradnja i fair trade.

Vizija organizacije za naredno razdoblje glasi:

Inkluzivna i pravedna interkulturnalna zajednica.

Misija Nansen Dijalog Centra je **socijalni oporavak i razvoj multietničkih zajednica**. Socijalni oporavak odnosi se na uspostavu komunikacije, razvoj dijaloga, izgradnju povjerenja, poticanje suradnje i izgradnju mira u zajednici. Centar doprinosi razvoju zajednica jednakih mogućnosti kroz osnaživanje osobnih i društvenih potencijala.

Centar je usredotočen na **integrirano interkulturno obrazovanje** koje se temelji na kritičkom promišljanju identiteta i predrasuda, poticanju procesa suočavanja s prošlošću i promicanju kulture mira i dijaloga.

V. Programske ciljevi za novo razdoblje

Tijekom procesa planiranja, definirana su dva glavna programska područja, odnosno strateška polja rada. Prvo se odnosi na **uspostavu modela integriranog interkulturalnog obrazovanja**, a drugi na **izgradnju mira i društvenu integraciju interkulturalnih praksi**.

Programsko područje 1.:

INTEGRIRANO INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE

Rezultati koji se teže postići do kraja strateškog razdoblja:

- Interkulturalna škola otvorena u Vukovaru (uz podršku NDC),
- Koncept „nove škole“ dio je odgojno-obrazovnih praksi,
- Integrirani interkulturalni kurikulum primjenjen je u drugim školama u Hrvatskoj.

Prioritetna područja	Strateške aktivnosti
Nova škola	<ul style="list-style-type: none">○ Kurikulum○ Edukacija i osnaživanje nastavnika za rad u postkonfliktnim i podijeljenim zajednicama○ Rad s roditeljima i cijelom zajednicom
KDBZ u školama	<ul style="list-style-type: none">○ Implementacija KDBZ-a u osnovnim školama i praćenje provedbe uz razvoj novih sadržaja i metodike○ Razvoj programa (kurikuluma) – sadržaja i metodike za srednje škole i sustavna metodologija rada i podrška učenicima/icama srednjih škola○ Promocija KDBZ-a u regiji i drugim postkonfliktnim područjima
Afirmacija interkulturalnog obrazovanja	<ul style="list-style-type: none">○ Edukacija nastavnika – radionice interkulturalnog poučavanja (3-dnevni modul)○ Izrada sadržajno-metodičkih priručnika/ publikacija (umrežavanje na nacionalnoj i regionalnoj razini, npr. Hrvatska i BiH)○ Razvoj obrazovnog paketa za vrtić○ Razvoj i uspostava modela 'nove škole' u drugim zajednicama

	<ul style="list-style-type: none">○ Podrška provedbi građanskog odgoja i obrazovanja u školama (GOOD Inicijativa)○ Suradnja s organizacijama/školama u drugim zemljama (npr. zemlja (Irska) sa segregiranim obrazovanjem ili zemljama (Francuska/Nizozemska) s nesegregiranim obrazovanjem, ali s poteškoćama u integraciji migranata; ideja filma na temelju sporazuma o prijateljstvu među državama koristeći primjer Njemačke i Francuske za Hrvatsku i Srbiju)
--	---

Projekti u okviru ovog programskega područja:

Osnivanje interkulturne škole u Vukovaru

Interkulturno obrazovanje za integrirane zajednice

Naš doprinos izgradnji interkulturne Europe

Kulturna i duhovna baština zavičaja

Kampanja Različiti, ne isti – različiti ne, isti

Interkulturno obrazovanje kroz prizmu osobnih povijesti

Programsko područje 2.:

**IZGRADNJA MIRA I DRUŠTVENA
INTEGRACIJA INTERKULTURALNIH
PRAKSI**

Rezultati koji se teže postići do kraja strateškog razdoblja:

- Jačanje socijalne kohezije u zajednici kroz razvoj kapaciteta za rad na suzbijanju društvenih podjela,
- Osnažena mreža aktera u zajednici za promicanje i razvoj interkulturnih praksi.

Prioritetna područja	Strateške aktivnosti
Izgradnja i osnaživanje mreže pojedinaca i organizacija za rad na suzbijanju društvenih podjela (uključuje i segregaciju u obrazovanju i društvu)	<ul style="list-style-type: none">○ Dijaloški seminari○ Podrška i razvoj suradnje s medijima (koji prate obrazovanje i relevantna društvena pitanja; regionalne mreže)○ Istraživanja socijalne distance○ Korištenje metode analize u edukacijskim programima○ Javne rasprave/javno djelovanje u afirmaciji inkluzivnih i interkulturnih vrijednosti

Nansen dijalog centar_Strateški plan 2015-2017.

Osnaživanje kompetencija trenera u metodici interkulturalnog učenja	<ul style="list-style-type: none">○ Proširenje tima trenera○ Osnaživanje trenerskih kompetencija interkulturalnog učenja○ Razvoj edukacijskih modula – osnovnih modula za interkulturalno učenje i specifičnih tematskih modula (npr. poučavanje jezika zavičaja)○ Osnivanje trening-centra
Obrazovanje nastavnika i studenata nastavničkog smjera	<ul style="list-style-type: none">○ Obrazovni paketi sa sustavom vrednovanja; prijedlog aktivnosti - studijska putovanja u inozemstvo)○ Razvoj akademskih programa/sadržaja interkulturalnog obrazovanja u programima obrazovanja nastavnika na visokoškolskoj razini
Osnivanje Fundacije za interkulturalno obrazovanje	<ul style="list-style-type: none">○ Definirati korake na temelju Statuta s Norveškim veleposlanstvom○ S organizacijom u Skopju razmotriti osnivanje regionalne fundacije

Projekti u okviru ovog programskog područja:

Otvorena učionica

Putokazi prema zaštiti prava Romske zajednice - jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i javnih ustanova u pristupu ljudskim pravima.

Projekt lokalnih priča, portal za pristup ljudskim pravima

VI. Ciljane skupine

Dionici:

Korisnici

Djeca, mladi, studenti, nastavnici, roditelji, pripadnici manjina, pripadnici Romske nacionalne manjine, nezaposleni i druge ranjive skupine

Javni sektor i državne institucije

Osnovne škole, srednje škole, vrtići, Fakultet za odgoj i obrazovanje Osijek, Filozofski fakultet Osijek, Katedra za Interkulturnizam, MZOS i AZOO, ZVO i SNV – srpska zajednica, Udruge i vijeća drugih manjina, Pučka pravobraniteljica, Pravobraniteljica za djecu, Ured Predsjednika RH, Ured za udruge Vlade RH, UNICEF, Vjerske zajednice, mediji

Ostali

Lokalni NVO-i (Europski dom Vukovar, Luna, Romski nacionalni forum, Mirovna grupa mladih Dunav, PRONI, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Volonterski centar Osijek, DOKKICA, Medijacijski centar Osijek)

Civilne udruge na području RH (Centar za mirovne studije, Mreže mladih Hrvatske, Inicijativa mladih za ljudska prava, Fade IN, Korak po korak Zagreb, Documenta)

GOOD Inicijativa

Inicijativa Svi mi za Hrvatsku svih nas

Nansen dijalog mreža

Norveško veleposlanstvo

Nansen Akademija Lillehammer

Zaklada Slagalica

Pristup ciljanim skupinama

Programsko područje 1.:

**INTEGRIRANO INTERKULTURALNO
OBRAZOVANJE**

Prioriteti	METODE/AKTIVNOSTI	CILJNA SKUPINA
NOVA ŠKOLA		
	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija, supervizija, podrška, umrežavanje, jačanje kapaciteta, team building - Teme: SWOT ili neka druga analiza situacije i okruženja, vizija (osobna, škole, zajednice), jačanje osobnih kapaciteta, identitet, vrijednosti, ster/predrasude, sukob, slušanje, nošenje sa stresom, psihologija odrastanja, trauma, transfer traume 	Nastavnici i osoblje škole
	<ul style="list-style-type: none"> - Informiranje (letci, tisak, mediji, door to door, vrtići, ambulante, trgovine, apoteke, sportski klubovi, drugi klubovi dječjih aktivnosti - Edukacija – osobni razvoj, jačanje roditeljskih kompetencija, vrijednosti, identitet S/P, psihologija djeteta, sukob, - Podrška i praćenje (povratna supervizija – odnosi u obitelji) 	Roditelji korisnici NS
	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacija modela/ideje/potrebe - Seminar/radionice interkulturnost (osvještavanje, uključivanje) - Njihovi primjeri dobre prakse – recipročno/uzajamno učenje (važno za otvaranje komunikacije sa novom školom i stvaranje pozitivne slike te učenja jednih od drugih) 	DRUGI NASTAVNICI; RAVNATELJI; ŠKOLE, STRUČNE SLUŽBE, VRTIĆI
	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacija (skupno ili individualno?) - Traženje javne podrške - Preporuka roditeljima, distribucija materijala - Uključivanje u aktivnosti (definirati koje i tko) 	NGO (VUKOVARSKI)
	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentacija i informiranje o napretku (individualno i na forumima, sastancima - GOOD, Svi mi za HR svih nas, Platforma 112 	NGO (HR)
	<ul style="list-style-type: none"> - Redovno informiranje (sa MZOS) - Uključivanje GRADA VU u radnu skupinu – suradnik - Pozivi na događanja – prezentacije, seminari za nastavnike 	VLAST – GRAD I ŽUPANIJA

Nansen dijalog centar_Strateški plan 2015-2017.

(pozdravni govor)	
- operativna skupina - redovni brifinzi (formalni i neformalni)	SRPSKA ZAJEDNICA – ZVO i SNV
- Uključivanje u projekt – IZRADA KURIKULUMA - Uključivanje Vukovarskih manjina u podršku NŠ – sastanci sa predstvincima, predstavljanje škole, pozivi na prezentacije roditeljima i javna događanja - Pismo preporuke INTERKULTURALNOJ ŠKOLI - od Savjeta za nacionalne manjine te pojedinačno manjinskim organizacijama	DRUGE MANJINE
- Partneri na projektu - Redovna komunikacija - Zahtijevati transparentnost rada AzOO i MZOS - Nastupi zajednički u medijima, web stranica zajednička, aktivnosti na projektu	MZOS i AZOO
- Podrška i zagovaranje	PREDsjEDNIK RH (Zrinka Vrabec Mojzeš)
- Podrška, zajedničko planiranje i iniciranje događanja - Politički pritisak	NORVEŠKO VELEPOSLANSTVO

KDBZ U ŠKOLAMA		
Osnovne škole	- Edukacija, praćenje, podrška - Redovne posjete, susret ravnatelja (namaknuti sredstva)	Nastavnici ravnatelji
Srednje škole	- Uključiti u edukaciju, praćenje implemntacije IK sadržaja u školama, razvoj modela	Nastavnici SŠ
Vrtići	- Mali projekti, Nansen direktno provodi u vrtićima (uz moguće uključivanje teta) npr. Izrada slikovnice – kazališna predstava (ELMER) - Edukacija (roditeljske kompetencije, potrebe, vrijednosti, identiteti)	Djeca roditelji
KDBZ prekogranično	- Stvaranje MREŽE IK škola – oznaka škola IKškola, - Pobratimljene škola, - Edukacija za nastavnike - Studijska putovanja	Škole BiH, Sr, CG MAC Škole van regije
Osobne povijesti	- Prezentacija filma u 10tak zajednica HR Bih SR MAC CG - Edukacija, rad na jačanju osobnih kapaciteta - Seminari za nastavnike i stručni suradnici OŠi SŠ važnost izučavanja osobnih povijesti – ujedno	NGO, obrazovni djelatnici, građani Nastavnici i stručni suradnici OS i SŠ,

	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacija priručnika i filma- iniciranje novih/sličnih projekata u školama - Suradnja sa Dinom Mehmedbegović – edukacija nastavnika o radu sa osobnim narativima 	Nastavnici i stručni suradnici OS i SŠ
AFIRMACIJA INTERKULTURALNOG OBRAZOVANJA		
	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacija nastavnika kroz radionice interkulturalnog poučavanja (3-dnevni modul) 	Nastavnici OŠ i SŠ, AZOO partner
	<ul style="list-style-type: none"> - Kampanja Različiti ne isti – različiti ne, isti - Obilježavanje značajnih datuma u mreži škola koje provode interkulturne programe - Okrugli stolovi na temu interkulturnog učenja 	Nastavnici, učenici, ravnatelji, šira zajednica

Programsko područje 2.:

**IZGRADNJA MIRA I DRUŠTVENA
INTEGRACIJA INTERKULTURALNIH
PRAKSI**

Prioriteti	METODE/AKTIVNOSTI	CILJNA SKUPINA
IZGRADNJA MIRA U ZAJEDNICI		
Izgradnja i osnaživanje mreže pojedinaca grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Dijaloški seminari i razgovori - Kontinuirano informiranje o i uključivanje u aktivnosti organizacije u zajednici - Planiranje i provedba zajedničkih projekata - Analiza socijalne distance - Zagovaračke aktivnosti 	Organizacije civilnoga društva Institucije Mediji Manjinske grupacije Romi Srednjoškolci, djeca, studenti Učitelji, pedagozi, psiholozi, pomagači u nastavi
OSNAŽIVANJE KOMPETENCIJA TRENERA		
Proširenje tima	<ul style="list-style-type: none"> - Uključivanje većeg broja trenera u edukacijski proces - Poziv na iskaz interesa i izbor kandidata na osnovu motiva prijave 	Nastavnici, KDBZ nastavnici, NGO treneri, psiholozi, pedagozi

Nansen dijalog centar_Strateški plan 2015-2017.

Osnaživanje trenerskih kompetencija interkulturnalnog učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Održavati treninge za trenere - Supervizije - Iskustveno učenje u radioničkom okruženju - Povezivanje s obrazovnim ustanovama i prezentacija interkulturnih postignuća 	Studenti pedagoško/učiteljskih usmjerenja, učitelji, nastavnici, pedagozi, psiholozi, defektolozi
Razvoj edukacijskih modula	<ul style="list-style-type: none"> - Razrađivane ideja unutar tema KDBZa - Razrađivanje edukacijskih paketa za rad sa specifičnim manjinskim grupama - Praćenje lokalnih i regionalnih potreba - Praćenje EU aktualnosti - Osmišljavanje izdavanje didaktičkog i edukativnog materijala 	NDC tim, KDBZ nastavnici, stručnjaci iz područja obrazovanja uključeni u pojedine teme, drugi NGO aktivisti, predstavnici manjina, vijeća manjina
Jačanje internih kapaciteta za trening	<ul style="list-style-type: none"> - Stručno usavršavanje (kroz izobrazbu i praktični dio) 	NDC tim (Vanja, Ivana, Igor, Suzana)
OBRAZOVANJE NASTAVNIKA I STUDENATA NASTAVNIČKOG SMIJERA		
Obrazovni paketi sa sustavom vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Studijska putovanja - Modularne radionice, seminari i treninzi - Praksa u KDBZ školama 	Nastavnici, studenti i fakultetski profesori
Razvoj akademskih programa	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj kurikuluma za interkulturno obrazovanje na fakultetima - Osnivanje radnih grupa - Zagovaranje 	Učiteljski i filozofski fakulteti Katedre za interkulturnost – profesori predavači Ministarstvo znanosti Učitelji praktičari koji provode KDBZ
OSNIVANJE FUNDACIJE ZA INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE		
	<p>Ažuriranje odluke o osnivanju Zaklade za interkulturno društvo Fritdjof Nansen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje Zaklade: - Statut - Pravilnik - Upravni odbor - Operativni tim - Fundraising - Marketing 	<p>Europski i inni fondovi za zaklade – utvrditi koji Norveško veleposlanstvo u RH Nansen akademija-podržavatelj Slagalica, podržavatelj/iskustveno Poslovni sektor</p>

VII. Organizacijski ciljevi i podrška u provedi strateškog plana

Izuvez dvaju definiranih programskih strateških područja, procesom je planiranja utvrđena strateška orijentacija i prema organizacijskom razvoju.

Rezultati koji se teže postići u narednom razdoblju su sljedeći:

- unaprijeđena kvaliteta ukupne koordinacije,
- unaprijeđena kvaliteta organizacije rada i učinkovitost pojedinaca i tima (prevencija izgaranja),
- unaprijeđen pristup medijima i veća vidljivost,
- umrežavanju na lokalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

Prioriteti	Ključna područja	Odgovorne osobe
Strateška razina	Strateško planiranje i revizija Procesi planiranja ideja Savjetodavni odbor Upravni odbor i Skupština Strateška partnerstva (mreže i inicijative)	Generalni menadžer
	Financijske projekcije	Financijsko administrativni koordinator Predsjednica udruge
	Medijska i komunikacijska strategija	Web i IT administrator
Operativna razina	Operativna planiranja i revizija Uredski sastanci	Generalni menadžer
	Sistematizacija radnih mesta	Financijsko administrativni koordinator
	Evidencija radnog vremena	
	Namicanje sredstava	Svi
	Volonteri	Predsjednica udruge
Financijsko administrativna razina	- Cjelovita projektna administracija i pregled financija Pravilnik o finansijskom poslovanju	Financijsko administrativni koordinator

Praćenje provedbe strateškog plana:

Provedba Strateškog plana pratiti će se godišnjom revizijom krajem godine uz planiranje strateških prioriteta za iduću godinu. Godišnji izvještaj o provedenim aktivnostima objavljuje se na web stranicama Udruge, nakon prezentacije i usvajanja Izvještaja od strane Upravnog odbora. Upravni odbor na sjednicama kontinuirano prati provedbu aktivnosti, time i Strateškog plana, te sugerira potrebne nadopune, izmjene ili poboljšanja. Strateški plan prezentirati će se i Savjetodavnom odboru Udruge, koji se sastaje jednom godišnje, kako bi bio upoznat sa planovima te bio u mogućnosti komentirati, predlagati i davati smjernice za unaprjeđenje rada Udruge.